

ЦУДОЎНАЕ І НЕВЕРАГОДНАЕ – ПОБАЧ

У свеце ёсьць шмат цікавых месцаў, якія, па магчымасці, неабходна наведаць кожнаму. Аднак пачынаць падарожнічаць трэба, вядома ж, з Беларусі. Менавіта так можна дакрануцца да самабытнай культуры і славной гісторыі нашага народа, убачыць дзіўныя краявіды, якія зачароўваюць сваёй прыгажосцю.

НАТАЛЛЯ УЛАДЗІМІРАЎНА МАРОЗ, старшы выкладчык кафедры грамадзянскага права і грамадзянскага практэсу юрыдычнага факультэта, на працы многіх гадоў падарожнічае па розных кутках нашай рэспублікі.

У дзяцінстве разам з сям'ёй яна часта выязджала з палаткай і лодкай на возера, адпраўлялася на машыне да мора ў Адэсу або да сваякоў у Прыбалтыку. Былі і паздні ад турфірм у Расію і па Еўропе. А сваім першым самастойным падарожжам па Беларусі Наталля Уладзіміраўна лічыць паездку са сваёй сям'ёй у 2007 годзе на Браслаўскую азёры.

Выкладчык падарожнічае толькі камандай. Эта звычка выпрацавалася яшчэ ў студэнцкія гады.

«У той час я з сябрамі хадзіла ў разнастайныя паходы па Віцебскай вобласці. Былі і пешыя паходы на некалькі дзён, і тыднёвыя веласпіедныя прагон, і воднае падарожжа па рэках і азёрах Ушаччыны. Памятаю, як аднойчы пасярод вялікага возера наша лодка раптам дала цечу. Тады было вельмі страшна, але мы справіліся», – расказала Наталля Уладзіміраўна. – Мы і да гэтага часу сябруем, хоць і раз'ехаліся па розных краінах. Сустракаемся раз на год і нават выбіраемся ў новыя месцы (праўда, ужо на машынах). Адзін наш таварыш жыве недалёка ад Лос-Анджэлеса. Улетку 2019 года ён арганізаваў 11-дзённы паход з сябрамі на каяках па азёрах Аляскі».

Сёння галоўная каманда для падарожжай Н.У. Мароз – яе сям'я. Наталля Уладзіміраўна лічыць, што гэта выдатна, калі ў іх ёсьць агульная цікавая справа.

«Гэта нас збліжае. У нашай сям'і ёсьць размеркаванне абавязкаў, дбайнае плаванненне і ўлік меркаванні ў інтарсэй кожнага. Самая важная якасць для ўдзельніка любога падарожжа – умение быць незаменным членам каманды», – адзначыла выкладчык.

Наталля Уладзіміраўна сама распрацоўвае маршруты сваіх паездак. У гэтым ёй дапамагаюць карты Google Maps. А падчас паездкі карты ў электронным выглядзе дазваляюць арыентавацца ў незнаёмай мясцовасці.

Дарэчы, падчас падарожжа Наталля Уладзіміраўна – фаталіст.

«Ёсьць своеасаблівыя знакі, якія мяне «чапляюць» і вяртаюць да месца, якое ўразіла. Гэта можа быць усё, што заўгодна: назва, цікавы аб'ект, людзі, водгукі, фатаграфіі. Пры гэтым улічваюцца меркаванні ўсёй каманды і практычныя моман-

ты, напрыклад, пад'езд да гэтага месца, час на яго вывучэнне і многае іншае», – призналася Н.У. Мароз.

Сям'я Мароз можа з'ехаць з трасы на 10–20 км убок, каб убачыць, напрыклад, царкву абарончага тыпу ў мястэчку Мураванка або незвычайны касцёл у вёсцы Раханка, якія знаходзяцца ў Гродзенскай вобласці.

За гады сваіх падарожжаў сям'я Наталлі Уладзіміраўны не раз трапляла ў розныя экстрэмальныя сітуацыі. Напрыклад, аднойчы невядомы звярок у лесе закрычаў прама над вухам жаночыны.

«Гэты ўспамін выклікае ў мене страх. Было не вельмі прыемнае пачуццё, калі нейкі дзікі звер крычыць калі цябе. А дом – усяго палатка! Набярыце ў інтэрнэце «як крычыць ліса» і вы зразумеёце, што я маю на ўвазе. Толькі трэба яшчэ адзначыць, што мы не ведалі, хто гэта і што будзе далей. Але тады з намі нічога не здарылася», – распавяля Н.У. Мароз.

Выкладчык лічыць, што самае запамінальнае ў падарожжы – дарога, новыя месцы і ўражанні. Наталля Уладзіміраўна

хадзела б зноў наведаць Полацк, Навагрудак, Гродна, Гальшаны, Гервяты; возера Вечалле Ушацкага раёна, дзе можна адпачыць на плыце і адчуць сябе капітанам карабля, Браслаў з яго ўнікальнымі азёрамі, возера Азёры Гродзенскай вобласці, дзе развіты яхт-спорт, возера Пліса Глыбоцкага раёна, дзе можна згубіцца ў яго парэзаных берагах, возера Каташы Брэсцкай вобласці, возера з мінеральнай вадой вакол Свіры (Мінская вобласць).

А калі Віцебска лепшымі мясцінамі Н.У. Мароз лічыць возера Дзевіна Аршанская раёна і возера Саро, якое настолькі выцягнутае і вялікае, што пачынаецца ў Бешанковіцкім раёне, а заканчваецца ў Сенненскім.

Тым, хто толькі збіраецца пачаць падарожнічаць, Наталля Уладзіміраўна раіць зрабіць гэта як мага хутчэй, бо паездкі па новых месцах пашыраюць гарызонты.

Алеся МЯДЗІЛЬ.

На фотаздымку: Наталля Мароз з мужам і сынам.

Фота з архіва рэспандэнта.